

Sprawozdanie z sesji towarzyszącej obchodom 800-lecia Dobryszyc

Jan Pawlikowski, wójt Gminy Dobryszyc (powiat radomszczański) i pasjonat historii, zwrócił uwagę na nowe ustalenia prof. Stanisława Mariana Zajączkowskiego odnośnie pierwszej pisanej wzmianki o miejscowości Dobryszyc¹. Wskazywały one, że właśnie mija 800 lat od tego momentu. Uznał to za doskonałą okazję do przybliżenia mieszkańcom gminy jej historii. Przy współpracy z radomszczańskim oddziałem Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz Muzeum Regionalnym im. Stanisława Sankowskiego w Radomsku zorganizowano sesję popularnonaukową z kilkoma referatami o tematyce historycznej. Nie było to pierwsze tego typu wydarzenie w dziejach gminy. Do poprzedniego doszło w 1999 r., a jej pokłosiem była publikacja kilku wygłoszonych wówczas referatów². Gmina Dobryszyc jest jedną z niewielu gmin z terenu obecnego powiatu radomszczańskiego, która posiada dobry nawyk organizowania co jakiś czas tego typu sesji, podczas których mieszkańcy mogą zapoznać się z historią swoich miejscowości.

Relacjonowana tu uroczystość miała miejsce w niedzielę 2 października 2011 r. Przyjęła formę XVI Uroczystej Sesji Rady Gminy Dobryszyc, odbytej w hali sportowej przy Publicznym Gimnazjum w Dobryszycach. W związku z tym jej układ podporządkowany był wymogom obrad gminnej rady. Sesję otworzył Grzegorz Zasempa, Przewodniczący Rady Gminy. Uroczystość zaszczycili swoją obecnością: posłowie na Sejm RP: Krzysztof Maciejewski, Stanisław Witaszczyk oraz Jacek Zacharewicz, radni sejmiku województwa łódzkiego: Witold Witzak i Jakub Jędrzejczak, wicestarosta Powiatu Radomszczańskiego Andrzej Plutecki, wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Radomszczańskiego Małgorzata Dzwonek, członek Zarządu Powiatu Radomszczańskiego Urszula Rorat, radny Powiatu Radomszczańskiego Jerzy Kaczmarek, zastępca prezydenta miasta Radomska Marek Błasiak, komendant Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Radomsku Marek Jankowski, wójt Gminy Radomsko Marian Zaborowski, przewodniczący Rady Gminy Kleszczów Henryk Michałek, ks. Stanisław Zbirek, proboszcz parafii pw. św. Bartłomieja w Dobryszycach oraz liczni mieszkańcy gminy.

Pierwszym punktem Sesji było przegłosowanie przez obecnych na Sali radnych wprowadzenia do porządku sesji uchwały w sprawie nadania nazwy ulicy „800 lat Dobryszyc” w miejscowości Dobryszyc. Po przyjęciu uchwały rozpoczęto wygłaszanie okolicznościowych referatów o tematyce historycznej.

Pierwszy głos zabrała archeolog mgr Krzysztof Błaszczyk, pracownik Muzeum Regionalnego im. S. Sankowskiego w Radomsku, który w swym wystą-

¹ S. M. Zajączkowski, *Zarys dziejów powiatu radomszczańskiego*, „Zeszyty Radomszczańskie”, t. II, 2008, s. 109–110

² Materiały te opublikowano w „Biuletynie Instytutu Filologiczno-Historycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie”, nr 18/6/99.

pieniu omówił „Pradzieje ziemi dobrzyszyckiej”. Po nim głos zabrał wójt gminy mgr Jan Pawlikowski przybliżając słuchaczom „Rozwój osadnictwa na terenie Gminy Dobryczyce”. Jego wystąpieniu towarzyszył pokaz starych fotografii przedstawiających Dobryczyce i jej mieszkańców. Najobszerniejszy referat należał do ks. prof. Jana Związka. Omówił on „Historię parafii w Dobryzycach” na przestrzeni XIX i XX w. W XIV i XV w. w Dobryzycach odbywały się posiedzenia sądów grodzkich. Ten wątek dziejów wsi omówił mgr Michał Pawlikowski w wystąpieniu pod tytułem „Sądownictwo grodzkie w wiekach XIV–XV w Dobryzycach”. Po nim głos zabrał mgr Tomasz Andrzej Nowak, pracownik Muzeum Regionalnego im. S. Sankowskiego w Radomsku. Przedstawił on „Obraz społeczeństwa parafii Dobryczyce w wiekach XVI–XVIII” jaki zarysował się po analizie najstarszych ksiąg metrykalnych dobrzyszyckiej parafii. Wśród prelegentów znalazł się również Tomasz Kuźnicki, który od wielu lat zgłębia temat młynów i młynarstwa w powiecie radomszczańskim³. Podczas uroczystości w Dobryzycach przedstawił to zagadnienie w miejscowościach wchodzących dawniej i obecnie w skład gminy w referacie pt. „Charakterystyka młynarstwa na ziemi dobrzyszyckiej”. Jako ostatni głos zabrał ks. dr Jacek Kapuściński, zastępca dyrektora Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej im. ks. Walentego Patykwicza w Częstochowie. Przedmiotem swego wystąpienia uczynił on „Duchowieństwo na terenie parafii Dobryczyce”.

Po części naukowej sesji głos zabrali posłowie (K. Maciejewski, S. Witaszczyk i J. Zacharewicz) oraz W. Witczak i H. Michałek. W swych przemówieniach gratulowali pomysłowi zorganizowania takich uroczystości i podkreślali ich wagę dla lokalnych społeczności. Większość z obecnych samorządowców i kandydatów w odbywających się tydzień później wyborów do Sejmu po swoich wystąpieniach opuściła salę. Nie mieli więc możliwości oglądania części artystycznej przygotowanej przez uczniów Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Dobryzycach. Zachowanie to zostało jednoznacznie odebrane przez wielu uczestników jako nietakt.

Po zakończeniu występów artystycznych Przewodniczący Rady Gminy Dobryczyce podziękował uczestnikom, sponsorom i wszystkim osobom, które przyczyniły się do zorganizowania uroczystości. Zaproszeni goście udali się na obiad, po którym nastąpił przemarsz pocztów sztandarowych. O godzinie 15 odbyła się Msza Św. celebrowana przez ks. abp Metropolity Częstochowskiego Stanisława Nowak. Po niej nastąpiło poświęcenie Ośrodka Dydaktyczno-Wychowawczego dla dzieci i młodzieży w Dobryzycach. Całe popołudnie upłynęło na festynie, któremu towarzyszyły występy zespołów muzycznych.

Dzień 2 października 2011 r. w Dobryzycach można uznać za ważne wydarzenie w dziejach gminy i istotnym elementem życia społeczno-kulturalnego

---

³ Jest on autorem obszernej książki na ten temat – *Z dziejów młynarstwa Radomska i regionu (Katalog)*, Radomsko 2009.

tej społeczności. Połączono wydarzenia społeczno-administracyjne (nadanie nazwy jednej z ulic, otwarcie Ośrodka Dydaktyczno-Wychowawczego), edukacyjne (wykłady historyczne), polityczne (obecność i wystąpienia posłów i kandydatów na posłów) i w końcu rozrywkowe (występy młodzieży szkolnej i popołudniowy festyn).

Pokłosiem części naukowej będzie publikacja wygłoszonych referatów w „Zeszytach Radomszczańskich” w 2012 r. Nie powstanie jednak w ten sposób kompleksowa monografia gminy i parafii. Nie udało się bowiem zebrać odpowiedniego zespołu historyków, którzy byliby w stanie ująć wszystkie aspekty przeszłości tych wsi. Nie mniej jednak do mieszkańców gminy trafi książka omawiająca znaczny fragment lokalnej historii.

Dla piszącego te słowa, jako pasjonata i popularyzatora lokalnej historii, opisane tu wydarzenie posiada jeszcze inny walor. Otóż mam nadzieję, że w ślad dobryszczyckich władz gminnych pójdą inne samorządy, organizując podobne sesje na terenie powiatu radomszczańskiego. Kontynuowany będzie w ten sposób, zapoczątkowany w latach 90. XX w., ale potem niestety zarzucony, cykl prezentowania miejscowej ludności, opracowanych fragmentów dziejów poszczególnych gmin (Dąbrowa Zielona, Dobryszyce, Gidle, Żytno)⁴.

Tomasz Andrzej Nowak
*Muzeum Regionalne im. S. Sankowskiego
w Radomsku*

---

⁴ *Osiem wieków Żytna. Materiały z sesji popularno-naukowej inaugurującej obchody 800-lecia Żytna odbytej w dniu 18 października 1997 r. w Żytnie*, pod redakcją Andrzeja J. Zakrzewskiego, Żytno 1997; *Szkice z dziejów gminy Gidle. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej przez Urząd Gminy w Gidlach w dniu 30 grudnia 1999 r.*, pod redakcją Andrzeja J. Zakrzewskiego, Gidle 1999; *Osiem wieków Żytna. Materiały z sesji popularno-naukowej inaugurującej obchody 800-lecia Żytna odbytej w dniu 18 października 1997 r. w Żytnie*, pod redakcją Andrzeja J. Zakrzewskiego, Żytno 1997; Materiały z sesji poświęconej 750-leciu Dąbrowy Zielonej opublikowano w „Biuletynie Instytutu Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie, nr 16/5/98.